

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

bpost
PB-PP | BELGIË/N-BELGIQUE
| AFGIFTEKANTOOR BRUSSEL X | JAARGANG 81 | P066000 | 01 | WEST-VLAANDEREN | 16-01-2025 | MAANDELIJKSE UITGAVE | VOLGEND NR 13.02.2025

Overuren, weekend- of nachtwerk

Logisch dat je er iets voor terugkrijgt.
Maar hoelang nog?

Jongeren massaal
aan de **maagzuur-
remmers**

Terugbetaling
uitstrijkje
nieuwe HPV-test

Camera's op het
werk: **mag Big
Brother meekijken?**

14de West-Vlaams
OverKopuis in
Brugge

STUDENTENWERK

Jobstudenten werken voortaan maximaal 475 uren

Dit jaar mag je als jobstudent maximaal 475 uur werken. Door een tijdelijke maatregel konden studenten in 2023 en 2024 tot 600 uur per jaar werken. Dat plafond ligt nu weer op 475 uren. Wie als werkstudent binnen die 475 uren blijft, betaalt minder sociale bijdragen dan een gewone werknemer. Als je ervoor kiest om toch meer te werken, dan betaal je vanaf het 476^e uur wel RSZ-bijdragen. Je

betaalt dan een gewone bijdrage, maar je krijgt ook vakantiegeld. Netto hou je dan meer over, aldus Jong ACV. Toch let je best op je uren, want veel werken kan een invloed hebben op het groeipakket en de belastingen. ■

~ Via www.studentatwork.be kun je opvolgen hoeveel uren je al gewerkt hebt.

GEZONDHEID

Terugbetaling onbeschikbare geneesmiddelen

Wie bijkomende kosten moet betalen voor sommige geneesmiddelen die niet op voorraad zijn in ons land, krijgt sinds 1 januari 2025 een terugbetaling. Dat besliste minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit). 'Patiënten mogen niet de dupe zijn van een tekort aan geneesmiddelen', zegt hij hierover. Vroeger moesten patiënten soms extra kosten betalen voor de import van geneesmiddelen uit het buitenland. Maar een samenwerking tussen ziekenfondsen, apothekers en de overheid maakt daar korte metten mee.

Voorwaarde is wel dat het gaat om een terugbetaald onmisbaar geneesmiddel. Dat zijn geneesmiddelen waarvoor geen alternatief voorhanden is en waarvan het gebruik noodzakelijk is voor de gezondheid van de patiënt. Is zo'n geneesmiddel onbeschikbaar en kan het uit het buitenland ingevoerd worden, of is er enkel een niet-terugbetaald alternatief voorhanden? Dan heb je recht op terugbetaling van de bijkomende kosten. Je betaalt nog wel het gebruikelijke remgeld. ■

Werkmieren

→ Foto Belga

Het nieuwe jaar is amper twee weken oud en we hebben na de kroketten alweer een stevige portie roepers op ons bord gekregen, van binnen- en buitenlandse makelij.

Donald Trump wordt binnenkort weer president van een van de grootste landen ter wereld, maar ziet het nog net iets groter, lonkend naar het hoge noorden.

Diens adjutant (of is het omgekeerd), Elon Musk, moedigt de Duitsers aan opnieuw voor extreemrechts te kiezen. Een van onze eigen federale parlementsleden, Theo Francken (N-VA), suggereerde om voortaan op relschoppers te schieten (gelukkig niet met scherp) en MR-voorzitter Georges-Louis Bouchez propageerde even later de jacht op de 'ingebeelde zieken' als een gedegen besparingsvoorstel.

Het ergste van al: niemand legt de roeptoeters een duimbreed in de weg. Is uw mening gelardeerd met leugens,

beledigend of haatdragend? Kom maar op! Socialemediaplatformen werken binnenkort ook de laatste barrières voor vuilbekkerij weg.

En wie horen we bijna nooit? De werkmieren. De mensen die de boel doen draaien: 's morgens opstaan, een boterham eten en aan de slag gaan. Het zijn hun stille inspanningen die ons land doen draaien. Zij rijden met de bussen, trams en vuilniswagens. Zij bemannen de loketten van alle mogelijke dienstverleners. Zij staan elke dag voor de klas om de jeugd wat kritische zin mee te geven

als tegengif voor de oorlogskreten die hen om de oren vliegen. Waarom we hen nooit horen? Omdat ze aan het werk zijn om iets op te bouwen en in stand te houden, in plaats van af te breken. De samenleving, meer bepaald. En als ze dan toch eens van zich laten horen, laat ons dan luisteren. ■

Luc Van Gorp
voorzitter CM

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ Lezersbrieven lezers@visieredactie.be ~ Abonnementen www.beweging.net/abonnementvisie ~ Verantwoordelijke uitgever Liesbeth De Winter ~ Redactie Simon Bellens, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lies Van der Auwera, Djoerjen Arien, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen, Sim Geerts, Sofie Buysse, Martine Creve ~ Hoofredactie An-Sofie Bessemans, Wim Troch ~ Vormgeving Gevaert Graphics ~ Druk Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten ~ De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten ~

Jongeren in groten getale aan maagzuurremmers

'Maagzuurremmers zijn geen duurzame oplossing.' Toch grijpen duizenden jongeren steeds vaker naar de zwaardere vormen met mogelijk ernstige bijwerkingen. Volgens experts spelen ongezonde eetgewoonten, stress en maatschappelijke druk mogelijk een rol. Het Riziv voert nu quota in om overconsumptie te beperken.

→ Tekst Nils De Neubourg → Foto Belga

Het aantal 12- tot 17-jarigen dat maagzuurremmers zoals omeprazol en pantoprazol gebruikt, is de laatste tien jaar opvallend toegenomen. Meer dan 12.000 jongeren in die leeftijdscategorie en aangesloten bij CM gebruiken dat type maagzuurremmers. Onder kinderen tussen 6 en 12 jaar kende omeprazol ook een opmars. Dat blijkt uit een studie van CM.

'Protonpompinhibitoren (PPI) zoals omeprazol en pantoprazol worden vaak voorgeschreven om de aanmaak van zuur in de maag te remmen', legt Jocelijn Stokx, apotheker bij CM, uit. Samen met Kris Van haecht en Rose-Marie Ntahonganya onderzocht zij de terugbetalingen van die geneesmiddelen bij jonge leden van CM. 'Hoewel we die geneesmiddelen doorgaans goed verdragen, zijn er

toch mogelijke bijwerkingen zoals hoofdpijn en is het soms moeilijk om het gebruik ervan weer af te bouwen.' De vraag rijst of alle voorgeschreven maagzuurremmers echt noodzakelijk waren. Behalve voornoemde bijwerkingen zijn er immers nog andere gevaren aan maagzuurremmers. Stokx: 'Langdurig gebruik leidt mogelijk ook tot nierproblemen, maag- en darminfecties en problemen met het beendergestel.'

Niet goedgekeurd

Onder zuigelingen tekenden de CM-onderzoekers geen noemenswaardige stijging van het gebruik van de maagzuurremmers op, omdat het gebruik eigenlijk al jaren hoog is. 'Kinderen tussen nul en twee jaar krijgen de medicatie vaak voorgeschreven tegen reflux. Nochtans zijn de middelen niet eens goedgekeurd voor gebruik bij kinderen jonger dan een jaar.'

Vooraf onder adolescenten valt het hoge gebruik van maagzuurremmers op. Dat verdient aandacht, vindt Stokx. Zij is ervan overtuigd dat dokters niet zomaar

maagzuurremmers voorschrijven. De belangrijkste reden voor de opkomst van PPI, is het verdwijnen van een lichter type maagzuurremmer door mogelijk schadelijke effecten op lange termijn. 'Daardoor grijpen artsen naar zwaardere alternatieven. Bovendien is er tegenwoordig minder administratie bij het voorschrijven ervan.'

Comfortgeneesmiddelen

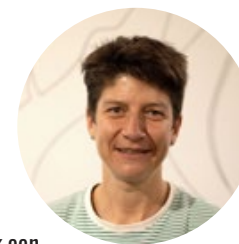
'In sommige gevallen kunnen we bij maagzuurremmers spreken van comfortgeneesmiddelen. Ze compenseren de ongemakken die voortvloeien uit een ongezonde levensstijl.' Daarbij denken experts aan roken, alcoholconsumptie, obesitas en onevenwichtig of ongezond eten. Ook de toegenomen druk op jongeren valt als een te onderzoeken verklaring. 'Oplopende stress laat zich vaak voelen in de maag.' Een maagzuurremmer is in die gevallen geen duurzame oplossing, klinkt het. 'Een aanpassing van de levensstijl kan helpen, al moeten we ons als samenleving ook afvragen hoe we kinderen en jongeren daarbij kunnen helpen.'

Alarmbellen bij overheid

Om het stijgend gebruik van maagzuurremmers een halt toe te roepen, besloot het Riziv op te treden tegen overmatig voorschrijven door artsen. Daarom zal het voortaan nog strikter opvolgen hoe vaak en hoelang artsen die PPI voorschrij-

'Niet medicatie, maar voedingsadvies'

Huisarts Ellen Van Leeuwen uit Gent is medeopsteller van de onafhankelijke geneesmiddelenengids voor artsen

'Kinderen en hun ouders vragen de dokter een snelle oplossing voor de buikklachten. Bij acute problemen zoals een maagontsteking kunnen maagzuurremmers tijdelijk een oplossing zijn, maar het onderliggende probleem wordt daarmee niet opgelost.'

'We moeten ons afvragen waar die buikpijn vandaan komt. Daarom is de belangrijkste aanpak niet medicatie, maar voedingsadvies: vermijd energiedrankjes en andere frisdranken, veel koffie, alcohol, vettig eten en veel kruiden.'

'Sowieso moet je voldoende water drinken en je maaltijden spreiden over de dag. Eet rustig en niet te zwaar net voor het slapen. Bij overgewicht wordt aanbevolen af te vallen. Regelmatig bewegen is ook een bruikbare tip.'

'Veel prikkels, hoge eisen en sociale media'

Huisarts Saskia Depraetere uit Hoeilaart wijt de maagklachten van jongeren vaak ook aan mentale knopen

'In mijn praktijk merk ik hoe pubers hun buikklachten eigenlijk vrij vaak kunnen linken aan stress en psychische klachten. Net zoals bij volwassenen en hun werk kunnen problemen op school of onder vrienden ook wegen op hoe ze zich fysiek voelen. Jongeren krijgen tegenwoordig heel veel prikkels, er worden op verschillende vlakken hoge eisen aan hen gesteld en de sociale contacten zijn veranderd door sociale media.'

ven met de invoering van drempelwaarden. Dat is een goede zaak, volgens CM. 'Dankzij de maximumquota kan overconsumptie hopelijk vermeden worden', besluit CM-voorzitter Luc Van Gorp. ■

Wat goed is voor de begroting is niet noodzakelijk goed voor de samenleving

Ik word deze dagen veelvuldig aangesproken over de federale regeringsvorming. Waarom duurt het zo lang, vragen mensen zich af. Hoe komt het dat reporters in de media voortdurend de indruk wekken dat er iets op komst is, terwijl het steeds opnieuw uitstel is, vragen mensen zich af. Waarom wordt er geen verkenner uitgestuurd om een andere coalitie te onderzoeken, hoor ik.

Het is juist dat de onderhandelende partijen geloven dat zij een regering kunnen vormen. Ook al is het een combinatie van winnende en verliezende partijen. Ook al zijn andere constructies mogelijk. Ook al blijven ze geloven dat het vooral de andere partijen zijn die het nog niet begrepen hebben. Maar voor mij moet deze coalitie niet te allen prijze een regering worden. Toch niet als ze met een akkoord komen dat onze verworven rechten en plichten lichtzinnig opgeeft.

Het is namelijk niet moeilijk om het enthousiasme, de veiligheid of de eerlijkheid uit de samenleving te halen met een fout begrotingsbeleid. Onwillekeurig jagen op mensen die langdurig ziek zijn, bijvoorbeeld, zal hen niet helpen. Een sociaal vangnet afbouwen, bijvoorbeeld, zal niemand helpen risico's te nemen of nieuwe dingen te proberen. Sterke en overactieve liberale lobbygroepen toelaten om hun eerlijk bijdrage te ontvluchten, zal enkel sociale onrust opleveren in de plaats van eenheid.

Ik ben het ermee eens dat de voorbije decennia de begroting, niet in het minst door die misplaatste taxshift van de Zweedse regering en minister Van Overtveldt (N-VA), ontspoord is.

Maar op een moment dat we extra handen zoeken in vele bedrijven, op een moment dat we de industriële ontwikkelingen moeten ondersteunen en we tegelijk moeten besparen, zijn er geen honderden recepten voorhanden. Wij deden nu al tientallen voorstellen om wel de doelen, maar niet de afbraak te realiseren. Samen met andere middenveldorganisaties bestudeerden we grondig de vorige begrotingen. Onze voorstellen vergroten de eerlijkheid, beschermen de zwaksten en geven kansen aan de economie van morgen. Alle partijen kennen ze.

Godzijdank, moet ik vandaag zeggen, dat de gesprekken nog bezig zijn. Want meneer Bouchez heeft gelijk: een slecht regeerakkoord hadden we vijf maanden geleden al kunnen hebben. Een goed: daar is nog werk aan! En als er straks een slecht regeerakkoord komt, dat op een verkeerde manier ingrijpt, dan zal u met mij op straat komen. En de plannen bestrijden overal waar mogelijk.

Ik wens u een Gelukkig Nieuwjaar! Geen ongelukkig. ■

Peter Wouters, voorzitter beweging.net

1.

EXPO

Achter de stadspoorten

Rondom de stad Gent stonden eeuwenlang gigantische poorten. Die zijn veelal verdwenen. Vandaag vind je er kleurrijke stadswijken. Wat speelde zich de afgelopen 200 jaar af aan pakweg de Brugse Poort, de Muidepoort of Dampoort? Het verhaal hoor je op de expo 'Op 't randje van de stad'.

~ STAM Gent, nog tot 31 augustus 2025
Gratis met de Museumpas

2.

DEBAT

Wie zorgt voor al wie zorgt?

We zijn allemaal afhankelijk van zorg, toch blijft dat al te vaak onzichtbaar werk. *Who cares?* Wie doet al dat zorgen?

Dat is de centrale vraag op een debatavond in De Roma in Antwerpen. Auteur Heleen Debruyne gaat in gesprek met historica Noëmi Willemen en auteur Philsan Osman. Onder andere Femma en ACV zetten hun schouders mee onder het programma.

~ 26 februari om 20u
www.deroma.be

Breintrein

	2	9	6	5		3	
							5
					2	1	6
						7	8
1	5		2				
	4			3	7	1	
		6			3	4	
4			7				
7			5	9			2

Indexeringen op komst voor textielsector en elektriciens

Deze maand zijn er in enkele grote sectoren indexeringen. Zo stijgen in de textielsector (PC 120-214) de lonen met twee procent door de indexering. Elektriciens (PSC 149.01) zien hun loon dan weer stijgen met 3,58 procent. En wie in de textielverzorging (PC 110) werkt, ziet zijn of haar loon omhooggaan met 3,57 procent. Op het loonbriefje zie je de indexering pas vanaf eind januari. ■

© ID/EmyElleboog

Dertigers en veertigers checken best 'mazelenstatus'

Mazelen lijken weer op te rukken in Vlaanderen. Afgelopen jaar verdriedvoudigde het aantal besmettingen. Vooral dertigers en veertigers zijn daarbij kwetsbaar. Vaak zijn ze niet volledig gevaccineerd, of zelfs helemaal niet. Het departement Zorg roept hen in een opvallende campagne met viroloog Steven Van Gucht op om hun vaccinatiestatus te controleren. Met zijn Spotify-playlist van 'meest aanstekelijke hits' zinspeelt hij op de zeer hoge besmettelijkheid van het mazelenvirus.

Dertigers en veertigers checken dus best even hun 'mazelenstatus'. Kinderen en ouderen lopen minder risico. Kinderen zijn meestal wel volledig gevaccineerd. Ouderen zijn dan weer veelal immuun omdat ze de ziekte al doormaakten. ■

~ Je kunt je vaccinatiegegevens controleren op www.mijngezondheid.be.

© Belga

Vroeger waren bosbranden hier beperkt tot enkele maanden per jaar maar nu is het gevaar bijna jaarrond aanwezig.

~ ZANGER MILOW die enkele maanden per jaar in de VS woont, getuigde in De Afspraak over de bosbranden in Los Angeles die duizenden gezinnen dakloos achterlieten. Experts wijzen naar de branden als een gevolg van de klimaatverandering.

© ID/Carlo Coppelijans

Teleblok voor studenten in januari

Studenten die het even niet meer zien zitten tijdens hun blokperiode of hun frustratie kwijt moeten, kunnen weer terecht bij Teleblok. De hele maand januari staat de lijn open voor wie nood heeft aan wat peptalk of gewoon een luisterend oor. Vrijwilligers zitten iedere avond tussen 18u en 23u klaar om te chatten. De chatlijn is gratis en volledig anoniem en daardoor laagdrempelig. ■

~ www.cm.be/teleblok

HET CIJFER

5

Na amper vijf werkdagen in het nieuwe jaar hebben Bel20-CEO's al een gemiddeld jaarloon van een voltijdse werknemer (50.738 euro bruto) op zak gestoken. Die dag staat beter bekend als 'Fat Cat Day'. België doet het daarmee beter dan het VK en Nederland, waar die dag op respectievelijk 2 en 3 januari viel.

Met een personenalarm woon je langer zelfstandig en veilig thuis.

Ontdek er alles over op gerustzorgcentrale.be of bel 0800 8 55 22.

gerust

'In het weekend of 's nachts werken, logisch dat je er iets voor terugkrijgt'

Saïd Abarkan van DHL Aviation werkt al 30 jaar 's nachts

'Als de premies verminderen, zou ons bedrijf heel wat mensen verliezen'

Nadat Saïd Abarkan zijn kinderen een goede nacht gewent heeft, maakt hij zich klaar om te gaan werken. Al bijna 30 jaar loopt zijn werkdag van half elf 's avonds tot half zeven in de morgen. Bij de logistieke hub van DHL in Zaventem lossen ze goederen van over de hele wereld. Van de ongeveer 2.000 mensen die er werken, werkt vier vijfde 's nachts.

'Iedereen heeft een vast uurrooster. Bij ons moet je vol voor de nacht kiezen, maar je hebt wel structuur in het leven. Ik kom thuis op een vast uur, breng mijn kinderen naar school, kan uitslapen, haal hen na schooltijd weer op en 's avonds kunnen we samen eten.'
Abarkan koos voor de nacht omdat hij overdag voetbalde op hoog niveau, en door de financiële voordelen. 'Voor mij scheelt het 300 euro per maand, dat is zeer welkom. Maar na al die jaren eist het nachtwerk een fysieke tol. Ik slaap slecht, voel me vaak vermoeid en onderzoek toont aan dat je van nachtwerk sneller gewicht bijkomt. Veel collega's houden dit ritme niet lang vol. Ik verwacht niet dat de bedrijfsleiding onze regeling zou opzeggen. Anders dreigen ze heel wat mensen te verliezen.' ■

Hervormingen op de arbeidsmarkt, het is een van de stokpaardjes van Arizona-formateur Bart De Wever (N-VA). De voorstellen die uit de onderhandelingsnota's lekten, beloven weinig goeds voor werknemers. Goedkopere overuren, lagere premies voor nachtwerk of nulurencontracten: 'Het zijn voorstellen die vooral op maat van werkgevers geschreven zijn.'

→ Tekst Dominic Zehnder & Simon Bellens
→ Foto's Wouter Van Vooren, Stefaan Beel en Mine Dalemans

Als je formateur Bart De Wever (N-VA) en MR-voorzitter Georges-Louis Bouchez op hun woord mag geloven, zijn Belgische bedrijven het kneusje van Europa. Ze willen verregaand ingrijpen op de arbeidsmarkt, onder meer met minder regels voor overuren of zondagwerk. Ze willen bovendien dat flexibel werken ook goedkoper wordt voor werkgevers, door bijvoorbeeld de toeslag voor nachtwerk af te bouwen.

'Het beeld dat België een uitzonderlijk slecht beleid voor bedrijven voert, klopt niet', spreekt professor Christina Hiessl hen tegen. De hoofddocent arbeidsrecht aan de KU Leuven ziet dat België op vlak van strenge regels rond zondagswerk, nacht- en avondarbeid in de Europese middenmoot zit. 'Vaak wordt door critici naar landen als Nederland verwezen, die volledig de kaart van de flexibilisering getrokken hebben. Maar stilaan keren die terug op hun stappen omdat de flexibilisering te ver is doorgeslagen.'

Voorstellen staan haaks op EU-regels

De regels over nachtarbeid staan nu ter discussie. Vandaag geldt een principieel verbod op werken tussen 20 en 6 uur, met tal van sectorale uitzonderingen en mits een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) de nachtarbeid regelt. De onderhandelaars willen nachtwerk pas vanaf middernacht laten ingaan, tot zes uur 's ochtends. 'Dat is in strijd met Europese wetgeving. Die stelt dat de periode van nachtwerk minstens zeven uur moet beslaan', aldus Hiessl.

Arbeidssocioloog aan de VUB Kim Bosmans ziet in de voorstellen een gemeenschappelijke deler. 'Ze duwen werknemers in een kwetsbaardere situatie. De invoering van nulurencontracten, waarbij op voorhand geen minimumaantal werkuren afgesproken is en de werkgever je moet oproepen, leidt tot een onzeker statuut. Werknemers uit landen met zulke contracten, geven in onderzoek aan dat ze weinig

>>

Toon Rooijmans is chauffeur bij zuivelcoöperatie Milcobel

'Een date vroeg of ik wel tijd had voor een relatie'

In shiften van telkens twaalf uur haalt Toon Rooijmans, soms 's nachts dan weer overdag, verse melk op bij boeren. In de zestien jaar waarin hij voor Milcobel werkt, heeft hij het werk almaar flexibeler weten worden. 'Vroeger reden we op sommige dagen niet, maar een vrachtwagen die stilstaat kost geld.'

Al enkele jaren werken zijn collega's en hij elke dag van de week. Na een viertal dagen werken heeft hij enkele rustdagen. 'We kennen onze planning pas enkele weken van tevoren. Dat maakt het moeilijk om op langere termijn plannen maken.'
In die omstandigheden is het niet eenvoudig om een sociaal leven uit te bouwen, vertelt Rooijmans. 'Mijn dates vragen of ik wel tijd heb voor een relatie. Na werkdagen van twaalf uur blijft er bovendien weinig tijd over om te poetsen, te koken, of om met de hond te gaan wandelen.'
'Ik doe het werk graag. Ik voel me vrij op de baan, ik ken de boeren. Maar als de nieuwe regering de premies voor nacht- of weekendwerk vermindert, vraag ik me af of dit nog interessant blijft. Al is het na zestien jaar niet eenvoudig om zomaar iets anders te vinden.' ■

Regeringsonderhandelingen.

>> toekomstperspectief hebben en kampen vaker met mentale gezondheidsklachten. En dan hebben we het nog niet over de economische onzekerheid. Je weet nooit wat je die maand zult verdienen, maar kunt het moeilijk met ander tijdelijk werk combineren.'

'Vrijwillige' overuren

Een ander opvallend voorstel is de uitbreiding van vrijwillige overuren. Die presteer je op eigen initiatief zonder dat de werkgever een toeslag moet betalen of inhaalrust moet geven. 'Vrijwillige overuren zijn een concept dat eigenlijk niet bestaat', stelt Bosmans. 'Ofwel is er druk van bovenaf om zogezegd vrijwillig over te werken, of is er schrik om op een slecht blaadje bij de baas te komen. Hoe vrijwillig zijn die overuren dan?'

Eenzelfde bedenking maakt zich ook Hiessl. 'Bovendien mag je geen onderscheid maken tussen verschillende soorten overuren en moet er altijd een toeslag of recuperatieverlof aan vasthangen. Die financiële prikkels moeten overuren net onaantrekkelijk maken voor werkgevers, zodat ze werktijden respecteren en nieuwe banen creëren wanneer er meer werk beschikbaar is. Ook Europese rechtspraak onderstreept dat principe. Duitsland werd op de vingers getikt omdat deeltijdse werkers die overuren presteerden geen loontoeslag kregen, waardoor het voor werkgevers voordeliger was om vooral wie deeltijds werkte overuren te laten kloppen.'

Overleg

'Veel voorstellen lijken vooral op maat van werkgeverslobby's geschreven', besluit Bosmans. 'Er wordt niet gekeken naar de gevolgen en wenselijkheid ervan voor werknemers. Arbeidstijden en weekend-, shiften- en nachtwerk zijn sterk gereguleerd net omdat de impact op de fysieke, mentale en sociale gezondheid enorm is.'

Hiessl vraagt zich af of de arbeidsmarkt de versoepelingen wel nodig heeft. 'De huidige wetgeving biedt al veel flexibiliteit, maar heeft voldoende remmen om die niet te onpas in te zetten. Belangrijk is om zulke zaken via het sociaal overleg te regelen en tot een gedragen en werkbare regeling voor alle partijen te komen. Niet om verregaande versoepelingen van bovenaf op te leggen.' ■

Mario Wuytack werkt bij verpakkingsbedrijf Berry in Zele

'Premie is goedkoper dan de machines stilleggen'

Om vier uur 's ochtends staat Mario Wuytack op om naar het werk te gaan. Vroeger deed hij soms de nachtschift, maar daar is hij na twintig jaar mee gestopt om gezondheidsredenen. Wuytack kampte met maagklachten en depressie, en merkt dat het beter gaat sinds hij de nacht liet vallen. 'En mijn nieuwe partner wilde dat ik thuis sliep.'

Bij Berry, dat onder meer plasticfolie voor de landbouw en diepvriesverpakkingen maakt, draaien de machines non-stop. 'De premies maken het populair om 's nachts of in het weekend te werken.' De huidige regeling vindt Wuytack een win-winsituatie. 'Je helpt het

bedrijf, en daar mag je wat voor terugkrijgen. Wie zou op zondagen nog willen werken zonder premie? Ik denk dat de bedrijfsleiding bereid is om premies te betalen als dat personeel aantrekt. Het is veel duurder om de machines 's nachts of in het weekend stil te leggen.' ■

Marina Reynaert doet de nacht bij TWE Meulebeke

'In het casino was er geen sluitingsuur'

Al ruim 35 jaar werkt Marina Reynaert 's nachts. Eerst in casino's in de Verenigde Staten en in Blankenberge. 'Toen waren er nog geen sluitingsuren', vertelt ze. Vandaag werkt ze telkens van 21 uur tot 5 uur bij textielabrikant TWE in Meulebeke. Van de vezels van plastic flessen maakt ze er ruwe textiel voor inlegkruisjes of pampers.

'k heb het geluk dat ik weinig slaap nodig heb en ben het inmiddels gewoon. Mijn man is vrachtwagenchauffeur en moet ook om drie uur op.'

Marina maakt het maximaal aantal overuren, 180 per jaar in de textielsector. 'De nachtpremie, weekend-

premie en de fiscaal aftrekbare overuren leveren een mooi extra-tje op. Ik ben dan wel 59 jaar, ik voel me fit en houd van mijn werk.' Maar zonder financiële beloning zou het wringen. 'Niet iedereen wil 's nachts of in het weekend werken, het is logisch dat je er iets voor terugkrijgt.' ■

Factcheck.

NIET WAAR

Mijn baas mag mij op het werk via een camera constant monitoren

Je baas mag je werk alleen tijdelijk controleren met een camera, maar niet systematisch en onafgebroken. Je moet bovendien op de hoogte zijn van de camera en het doel ervan.

Samen met het nieuwe jaar is ook een nieuwe reeks van tv-programma Big Brother begonnen. Waar de kandidaten zich vrijwillig laten opsluiten in een huis vol camera's, gebeurt dat ook op menig werkvloer. Maar mag je baas je zomaar voortdurend in de gaten houden?

ACV-jurist Piet Van den Bergh: 'Nee. Camera's die dienen om medewerkers of hun werk in het oog te houden, moeten zich aan de regels van cao 68 houden. Als je baas een camera wil ophangen, moet dat eerst met de ondernemingsraad of het Comité voor Preventie

en Bescherming op het Werk (CPBW) worden besproken. Als je werkplaats geen van beiden heeft, moet de werkgever de vakbondsafvaardiging of de werknemers direct informeren. Daarbij moet de werkgever onder andere duidelijk maken waar de camera geplaatst wordt en met welk doel. Elke werknemer moet daarover ingelicht worden.' Dezelfde regels gelden wanneer je op verplaatsing werkt. Ben je bijvoorbeeld aan de slag als elektricien of huishoudhulp, dan mag de klant je ook niet zomaar via een camera in huis – bijvoorbeeld van een babyfoon of bewakingscamera – in de gaten houden.

Het gebruik van verborgen camera's is dus volledig uit den boze. Bovendien mag je werkgever je niet zomaar onafgebroken controleren. 'Je moet als werknemer ook altijd toegang krijgen tot de beelden die van jou gemaakt werden én er moet bijgehouden worden wanneer, hoe en door wie die beelden verwerkt werden. Ook niet onbelangrijk: wanneer je telewerkt, mag je baas je niet vragen om je gedurende de hele werkdag te laten filmen met de camera van je laptop. Hij mag echter wel vragen om de camera aan te zetten tijdens een digitale vergadering', aldus Van den Bergh. ■

We vragen het aan.

Elise Rummens, Preventie-arts CM

Wanneer plan ik mijn volgende uitstrijkje nu de nieuwe HPV-test om de vijf jaar kan?

Sinds 1 januari worden uitstrijkjes voor vrouwen tussen 30 en 65 jaar in laboratoria standaard onderzocht op de aanwezigheid van hoogrisico-HPV. Dat virus kan baarmoederhalskanker veroorzaken. Van het nieuwe onderzoek merk je zelf weinig, want de methode met het uitstrijkje blijft hetzelfde. Ook blijft het gratis.

Wat wel veranderde, is de periode tussen controles op HPV: die gaat van drie naar vijf jaar. De hogere nauwkeurigheid van de nieuwe test maakt een uitstrijkje om de drie jaar niet langer nodig.

Die langere tussenperiode geldt alleen voor twee opeenvolgende testen met de nieuwe analyse. Als vrouw tussen 30 en 65 jaar werd je tot dit jaar in veel gevallen nog met een andere methode gescreend op HPV. Daarom laat je het eerste uitstrijkje na 1 januari best nog eenmalig nemen binnen de drie jaar na het vorige. Daarna volstaat de tussenperiode van vijf jaar.

Aanwezigheid van HPV-virus of van afwijkende cellen wil nog niet zeggen dat je kanker hebt. Het betekent alleen dat een vervolgonderzoek nodig is. Vroegtijdige opsporing van baarmoederhalskanker verhoogt in de meeste gevallen de kans op genezing.

Voor vrouwen tussen 25 en 29 jaar blijft de termijn van de screening wel drie jaar. Bij vragen neem je best contact op met je huisarts of gynaecoloog. ■

'Een jaar na overstroming nog geen euro gezien van Rampenfonds'

BOER LIEVEN VANASSCHE: 'Ik heb mijn ouders en schoonouders om bijstand gevraagd. De verzekering heeft na een jaar een kleine som uitbetaald, van het Rampenfonds weten we nog niet of ons dossier voor een tegemoetkoming in aanmerking komt. We hebben nog geen euro gezien. Mijn zoon wilde me graag opvolgen, maar de moed zinkt hem in de schoenen.' Aan het woord is boer Lieven, wiens landbouwbedrijf in de Westhoek eind 2023 getroffen werd door de hevige regenval en daaruit volgende overstroming.

'Ook al bouwden we een dam tegen de schuur, het ging van kwaad naar erger. De politie vroeg me uiteindelijk om alle dieren te evacueren, maar dat krijg je niet rond op een paar uur. Vrachtwagens konden ons al niet meer bereiken, we konden nergens terecht om de koeien te melken. De dieren hebben enorme stress ervaren. Sommige hebben we naar de slacht moeten brengen, andere produceren niet zoals voorheen.'

Ook voederbieten op het veld, de maïs, de tarwe, voorraden hooi en stro werden aangetast. Veel weiden bleven maanden onder water. Ongedierte knaagde zich een weg door wat nog droog was. Lievens stal stroomde vol slib en moest dagen worden gereinigd en gedroogd, rondom de boerderij spoelde allerlei zwerfvuil aan.

'We zijn in het Blankaartgebied gewoon om in een kleine overstroming terecht te komen. Maar dit was extreem. *Pépé* is vooraan in de negentig, ook hij heeft dit nog nooit meegemaakt. Wat zal de toekomst brengen?'

Wie maakt zich zorgen over de impact van de klimaatverandering?

Niet alleen landbouwers, ook gewone burgers worden geconfronteerd met de heftige gevolgen van het weer, of het nu in de Westhoek, in het Spaanse Valencia of in Los Angeles is. Dat merkt ook wetenschapper en weerman David Dehenaauw.

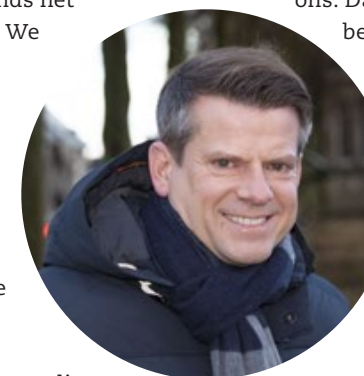
→ Tekst Djorven Ariën & An-Sofie Bessemans → Foto ID/Simon Mouton

'Nodige aanpassingen liggen soms gevoelig'

DAVID DEHENAUW: '2024 gaat de geschiedenis in als het natste jaar sinds het begin van de waarnemingen. We zagen overstromingen in de Denderstreek, Voeren en Wallonië, nadat eind 2023 ook al grote delen van de Westhoek onder water stonden. Het zijn twee jaren waarin we extreem weer hebben gezien, gelinkt aan de klimaatverandering.'

'Voor het beleid is het niet eenvoudig om zich daarvoor te bereiden. Het is van belang om enerzijds water zoveel mogelijk vast te houden voor als het droog is – dat was het geval in 2022 – en anderzijds te kunnen lozen of opslaan als er te veel is.'

'Het KMI staat aan de top van de waarschuwingsspiramide. We bereiden ons verder voor op een toename van weersextremen. Steeds meer instanties – regionaal, provinciaal, gemeentelijk – doen een beroep op ons. Dat betekent dat we voldoende bemand en gevormd moeten zijn. Het is een kerntaak van de overheid om haar burgers te beschermen.'

'We moeten ons aanpassen aan extreem weer, want we kunnen niet alles tegenhouden. Als wetenschappers en ambtenaren doen we aanbevelingen, maar de beslissing ligt bij de verkozenen om die al dan niet te volgen. Dat zijn vaak gevoelige beslissingen, bijvoorbeeld als het gaat om bouwen in, of het vrijgeven van overstromingsgebied.'

CM-leden zijn duidelijk bezorgd

Gevolgen van de klimaatverandering inspireerden CM tot een bevraging onder haar leden. Wat weten ze over klimaatverandering, hebben ze er schrik voor en in welke mate zijn ze bereid om hun gedrag aan te passen? Onder de respondenten heerst opvallende bezorgdheid, met vooral zorgen over de toekomstige generaties, zoals ook uit de getuigenis van boer Lieven (zie inzet) blijkt. 'Bevraagden geven aan dat door toedoen van de mens het klimaat op hol geslagen is', zegt CM-voorzitter Luc Van Gorp. 'En dat heeft gevolgen voor de levenskwaliteit en de gezondheid van mensen.' ■

5 opvallende conclusies uit de CM-ledenbevraging over klimaat*

1 CM-leden maken zich vooral zorgen over de gezondheid van toekomstige generaties. Maar liefst 68,4 procent geeft aan hier (heel) bezorgd over te zijn. Ook de komst van exotische muggen en het toenemend aantal hittedagen baart de respondenten zorgen.

2 Op de vraag van welke gezondheidsgerelateerde thema's respondenten wakker liggen, scoorden vooral biodiversiteit, luchtvervuiling en hormoonverstoorders hoog. De klimaatverandering zelf staat op de vierde plaats, gevolgd door pesticiden.

3 De studie toont aan dat hoe meer kennis mensen hebben over de gevolgen van de klimaatverandering, hoe groter hun bezorgdheid erover is. Deze mensen zijn ook het meest geneigd om zelf actie te ondernemen. Ze geloven meer in het effect van maatregelen die de verandering afremmen dan in maatregelen om ons aan te passen.

4 Opvallend is dat mensen die het financieel moeilijk hebben, zich zorgen maken. 'Wij zijn geneigd te denken dat wie het financieel ongunstig heeft, van andere zaken wakker ligt dan het klimaat. Het tegendeel is waar', zegt Van Gorp. Ook wie (chronische) gezondheidsproblemen ervaart, is zeer gevoelig voor de klimaatproblematiek.

5 Wanneer mensen zich bewust worden van de directe impact van klimaatverandering op hun gezondheid, neemt de bereidheid om actie te ondernemen verder toe. 'Dat biedt een kans om klimaatmaatregelen te koppelen aan gezondheidsvoordelen, zoals betere luchtkwaliteit door het uitfaseren van vervuilende verbrandingsprocessen', zegt Van Gorp.

'De politiek heeft een enorme verantwoordelijkheid om de bezorgdheden van mensen en wetenschappers te verenigen', besluit de CM-voorzitter. 'Ook van mensen in armoede en chronisch zieken.'

* Bron: Gezondheid & Samenleving

Nieuw begin

Pieter* (22) nam op zijn negentiende een zaak over, maar dat bleek een valstrik. Na het faillissement ging hij ploegenwerk doen in loondienst. Hij wist de helft van de schulden terug te betalen. Maar toen hij zijn werk onverwacht verloor na een herstructurering, kwam hij met een depressie in het ziekenhuis terecht. Nadat vzw Homie hem samen met andere jongeren in een huis opving, heeft hij sinds kort een sociaal appartement en is hij weer aan het werk.

De huurmarkt is voor wie op eigen benen wil staan zeer moeilijk: er is een tekort aan kwaliteitsvolle huurwoningen, en die zijn duur. Voor jongeren die het moeten doen met een laag inkomen uit werk of een uitkering, dreigt dak- of thuisloosheid. Kamerwonen, waarbij bewoners gemeenschappelijke ruimtes kunnen delen, kan een tijdelijke oplossing bieden, vindt Carien Neven, provinciaal directeur van beweging.net Limburg. 'Helaas is cohousing nog niet gangbaar in het sociaal woonbeleid. Op een oververhitte huurmarkt met veel tekort aan huisvesting kan het een groot verschil betekenen. Zo kunnen jongeren die het nodig hebben sneller weer een thuis vinden en een leven opbouwen.'

* Pieter is een schuilnaam

→ Foto **Mine Dalemans**

'Het contrast tussen wie hier moet en wie hier kan kopen, is heel groot'

In de discounter koop je al sinds jaar en dag kleding voor een prik. Dat de collectie modieuzer is, daar is verkoopster Valerie* blij om. Al mag de mannenmode nog wel wat gedurfter, vindt ze. Klanten zijn vandaag veel directer en springen onzorgvuldiger om met de stukken dan tien jaar geleden, dat ook. 'Ons bestverkopende artikel is en blijft ondergoed.'

→ Tekst **Lies Van der Auwera** → Illustratie **Peter Goes**

We hebben de naam een beetje fout te zijn. En dat maakt ons grappig genoeg in bepaalde kringen dan weer hip, met de juiste badslof of sneaker', steekt Valerie van wal.

'Zo'n twintig jaar geleden ben ik gestart als verkoopster in een filiaal in een wat chiquere gemeente. Daar zagen we heel wat klanten over de vloer komen op zoek naar goedkope spullen die 'de mensen niet zien'. Daarmee bedoel ik: ondergoed, sokken, lakens. Ze laadden dan hun gekochte spullen netjes in winkeltassen van luxe-boetieks, zo wist niemand dat ze bij ons kochten. Als ze dan toch een bekende tegen het lijf liepen, verontschuldigde ze zich vaak: *Dat zijn maar slechte broeken voor mijn man voor in de tuin.*'

Sommige klanten laden hun gekochte spullen netjes over in een luxetas, zodat niemand weet dat ze bij ons kopen.

→ **VERKOOPSTER VALERIE**

Kamptrui

'Sowieso is het contrast tussen wie hier kan of wie hier genoodzaakt is te kopen heel groot. Met de laatste koopkrachtcrisis zagen we ons cliënteel niet toenemen, wel licht verschuiven. Wie hier doorgaans koopt omdat hij krap bij kas zit, die zien we in crisistijden minder vaak. Die klanten gaan dan nog meer uitrekenen wat ze aankunnen. Zo hebben we klanten die soms dingen opzij laten leggen: *Over twee dagen kan ik dat betalen.* Dat gaat dan bijvoorbeeld over oorbellen van twee euro. Tussen de lijnen door lees ik dat zo iemand vermoedelijk in budgetbeheer zit.'

'Anderzijds zien we sinds de sterke prijsstijgingen meer klanten uit de hogere middenklasse. Die nieuwe klanten halen wij er zo uit. Zo vragen ze of wij een bepaald artikel hebben, terwijl dat al twintig jaar in ons assortiment zit. Dan weet ik: *Jij bent ons nog een beetje aan het ontdekken.*'

'Sommige ouders komen hier truien kopen wanneer hun kinderen op kamp vertrekken. Na het kamp kieperen ze

die truien meteen de vuilbak in, vertrouwen ze me toe. Dan moet ik toch even slikken. Zo'n trui kun je evengoed wassen, toch?'

TikTok

'In onze winkel hebben we een vaste kern van klanten. Van sommigen weet je niets, over anderen kan ik een boek schrijven. Zo zijn er oudere dametjes die hier hun dagelijkse babbel komen maken.'

Afpingelen aan de kassa? Dat gebeurt nog regelmatig.

→ **VERKOOPSTER VALERIE**

Afdingen

'Afpingelen aan de kassa? Dat gebeurt nog regelmatig. En stelen gebeurt helaas ook bij de vleet. Telkens we de inventaris maken, schrik ik weer hoeveel spullen er zijn verdwenen zonder dat we het merkten. Zo vinden we heel wat lege verpakkingen in de winkel. Ooit kwamen we erachter dat een vaste klant eigenlijk een kleptomane was.'

'Eindejaar en de koopjes blijven traditioneel erg drukke periodes. Al heb ik die ook sterk zien veranderen. Vroeger stond er op de eerste dag van de koopjes 's ochtends vroeg een lange rij voor de winkel. Dat was echt een stormloop. Nu is het niet veel drukker dan gewoonlijk. Of dat komt door online concurrentie? Dat zou ik niet met zekerheid durven te zeggen. Sowieso geloof ik dat er plaats voor ons op markt zal blijven. Of ze nu arm of rijk, jong of oud zijn, klanten blijven de weg vinden naar ons.' ■

* Valerie is een schuilnaam

Oud-voorzitter beweging.net overleden

Op 4 januari overleed Theo Rombouts (Ravels, 1941). Hij was econoom en doctor in de rechten. Hij begon als adviseur op de studiedienst van het ACV en later werd hij directeur-generaal van de Gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen. In 1988 werd hij voorzitter van het ACW (vandaag beweging.net, red.), om in 2002 de fakkel door te geven aan Jan Renders. Hij was de eerste voorzitter van de Federale Raad voor Duurzame ontwikkeling en was van 2003 tot 2011 voorzitter van het Vlaams Welzijnsverbond.

Jan Renders: 'Theo Rombouts reageerde zeer sterk op de neoliberale invulling van het begrip 'primaat van de politiek', dat een regelrechte aanval inhield op de vakbonden, ziekenfondsen, sociaal-culturele verenigingen en belangengroepen. Hij toonde dat de democratie méér is dan een bolletje kleuren. Een goeie democratie heeft belang bij een grote verbondenheid, een sterk verenigingsleven, belangenverenigingen die de zorgen van kwetsbare mensen goed kunnen vertalen.'

'Waar het ACW vaak beschouwd werd als de linkervleugel van de toenmalige CVP (vandaag CD&V, red.), beklemtoonde hij vooral de onafhankelijke rol van het ACW als sociale beweging. Zo werden ook de eerste aanzetten gegeven voor een verbreding van de politieke strategie van beweging.net. Hij onderstreepte daarbij sterk de zelfstandigheid van de christelijke arbeidersbeweging. Hij gaf vorm en kracht aan de koepel van alle bewegingen en verenigingen onder de christelijke arbeidersbeweging. Hij was een gedreven verdediger van een duurzame, rechtvaardige en solidaire samenleving.'

Beweging.net rouwt samen met de partnerorganisaties om zijn verlies. ■

VACATURES

Nieuwe medewerkers gezocht

ACV zoekt

- Secretariaatsmedewerker Vlaamse Vormingsdienst – Schaarbeek
- Consulent dienstverlening – Oost-Vlaanderen

ACV Voeding & Diensten zoekt

- 2 klachtenbehandelaars – Brussel

CM zoekt

- Maatschappelijk werker – Houtland, Polder en Middenkust

Regisseur, auteur, choreograaf

Ish

Ait Hamou

gevat
in 5
woorden

Jongste

'Als jongste van vier kinderen had ik het voordeel dat mijn ouders hebben geleerd uit de opvoeding van mijn broers en zus. Bij hun vierde kind snapten ze de wereld rondom hen al heel wat beter. Daardoor durfden ze mij meer vrijheid te gunnen. Dat maakt de kans om dromen waar te maken opmerkelijk groter. Dat ik al verschillende dingen heb kunnen doen waarvan ik ooit droomde, is dus niet alleen het gevolg van hard werken en doorzetten, maar ook van zaken die ik zelf niet in de hand had. Waar je geboren bent, in welk gezin of welk karakter je hebt, het is allemaal een kwestie van geluk.'

Gamer

'Mensen nemen me soms te serieus. Ze reageren dan zelfs verbaasd wanneer ik ook grappig blijf te zijn. Of dat vind ik toch zelf. (lacht) Of ze zijn verrast wanneer ze ontdekken dat ik eens graag een computerspel speel, vooral als het om een avontuur draait. Daar haal ik niet alleen plezier uit, maar een goed gemaakte game waar een mooi verhaal achter schuilt kan ook inspirerend zijn.'

Brussel

'Brussel is voor mij een ideale stad. Er is veel schoonheid, maar ook lelijkheid. In mijn jeugd heb ik er veel tijd doorgebracht. Ik merkte hoe de stad dingen uitvergroot. Mijn Marokkaanse achtergrond hielp in bepaalde contexten niet maar in Brussel was dat minder voelbaar dan in Vilvoorde, waar ik opgroeide. Die levenservaringen hebben mij rijker gemaakt. Omdat ik niet voor anderen kan spreken, wil ik in mijn nieuwe film BXL niet zeggen wie gelijk heeft. Het is aan de kijker om te luisteren en open te staan voor verschillende stadpunten.'

Basketbal

'Basket is mijn uitlaatklep. Het is een fysieke sport, maar vooral het uitpluizen van het spel trekt mij erin aan: *how do I make it happen?* Waar ga ik verdedigen? Het is dus ook nadenken. Maar naarmate je beter wordt, nemen de reflexen het over. Van dat gevoel hou ik.'

Zelfvertrouwen

'Zelfliefde en vertrouwen in jezelf zorgen ervoor dat je kunt doorgaan als je even wankelt. Dat is wat ik mijn kinderen wil meegeven, want de wereld is niet altijd mild. Ik wil niet dat ze bij de eerste klap die het leven hen uitdeelt omvallen. In een wereld waarin sociale media je constant confronteren met anderen die jonger, beter of succesvoller lijken, is dat cruciaal. Toen ik jong was, had ik weinig vergelijkingsmateriaal. Maar nu zie je via je scherm duizenden profielen die beter lijken.'

WEST-VLAANDEREN

